

SHPENZIMET

FAMILJARE

Abë të **ARDHURAT** *që*

DUHEN

2025

**FISKALISTET
CONNECTED**

POLIFAKT
For political promises

AL TAX

PERSOMERIA NGA PERVOJA E ZGJUAR

Shpenzimet familjare dhe të ardhurat që DUHEN, 2025

PËRGATITJA DHE SHPËRNDARJA

Studime Ekonomike dhe Politike Shqiptare
Shpenzimet familjare dhe të ardhurat që DUHEN, 2025
Household Expenditures and Incomes NEEDED, 2025

Nr. 2025/01/05
www.altax.al
info@altax.al
Date 31.01.2025
Tirana, Shqipëri

ALTAX - Qendra Ekonomike dhe Fiskale Shqiptare është një organizatë jofitimprurëse me bazë në Shqipëri, e cila vepron si një qendër kërkimore dhe zhvilluese. Misioni i saj është të ofrojë ekspertizë të pavarur dhe të besueshme mbi politikatat ekonomike dhe fiskale shqiptare, duke analizuar ndikimet e faktorëve politikë, ideologjikë, kulturorë, ekonomikë dhe historikë. ALTAX synon të ndihmojë në zhvillimin e politikave që ndihmojnë jo vetëm Shqipërinë, por edhe rajonin e Ballkanit Perëndimor.

Fokusi dhe Veprimtaria

ALTAX bashkëpunon me akademikë, ekspertë fiskalë dhe organizata ndërkombëtare për të zgjeruar njohuritë dhe për të krijuar një audiencë gjithëpërfshirëse që mbështet përmirësimin e kapaciteteve fiskale në Shqipëri dhe Kosovë. Përmes analizave të thelluara mbi ekonominë, sistemin tatimor dhe treguesit makro dhe mikroekonomikë, ALTAX kontribuon në transparencën dhe llogaridhënien e politikave qeveritare.

Në veprimtarinë e saj, qendra mbulon:

- ✓ Studimin e tregut dhe tendencave sektoriale;
- ✓ Analizën e buxhetit qeveritar dhe të dhënave statistikore;
- ✓ Përgatitjen e raporteve mbi politikatat ekonomike dhe fiskale;
- ✓ Parashikimin e zhvillimeve të ardhshme për donatorë dhe organizata;
- ✓ Vlerësimin e ndikimit të politikave fiskale dhe monetare në shoqëri dhe ekonomi.

Shërbime të Ofruara nga Think Tank-u i ALTAX:

- Hartimi i analizave të politikave ekonomike dhe fiskale;
- Përgatitja e modeleve dhe ekspertizave politike;
- Realizimi i studimeve dhe raporteve në bashkëpunim me organizata të ndryshme;
- Vlerësimi i faktorëve ndikues dhe trendeve të tregut;
- Përpunimi i të dhënave për t'u reflektuar në politika dhe vendimmarrje.

Për të mësuar më shumë rreth analizave dhe shërbimeve të ALTAX, ose për të kërkuar informacion specifik, vizitoni platformën e tyre online ose kontaktoni direkt me qendrën.

Nëse keni pyetje ose kërkesa specifike, dërgoni një mesazh tek [ALTAX](#) për t'ju përgjigjur me zgjidhje të personalizuara.

ALTAX - Albanian Economic and Fiscal Center is a non-profit organization based in Albania, which operates as a research and development center. Its mission is to provide independent and credible expertise on Albanian economic and fiscal policies, analyzing the impacts of political, ideological, cultural, economic and historical factors. ALTAX aims to help develop policies that benefit not only Albania, but also the Western Balkans region.

Focus and Activities

ALTAX collaborates with academics, fiscal experts and international organizations to expand knowledge and create an inclusive audience that supports the improvement of fiscal capacities in Albania and Kosovo. Through in-depth analyses of the economy, the tax system and macro and microeconomic indicators, ALTAX contributes to the transparency and accountability of government policies.

In its activity, the center covers:

- ✓ Market research and sectoral trends;
- ✓ Analysis of the government budget and statistical data;
- ✓ Preparing reports on economic and fiscal policies;
- ✓ Forecasting future developments for donors and organizations;
- ✓ Assessing the impact of fiscal and monetary policies on society and the economy.

Services Offered by the ALTAX Think Tank:

- Drafting economic and fiscal policy analyses;
- Preparing political models and expertise;
- Conducting studies and reports in collaboration with various organizations;
- Assessing influencing factors and market trends;
- Processing data to reflect in policies and decision-making.

To learn more about ALTAX's analyses and services, or to request specific information, visit their online platform or contact the center directly.

If you have specific questions or requests, send a message to ALTAX to respond with personalized solutions.

KUSHTET E PËRDORIMIT

Analiza "Shpenzimet familjare dhe të ardhurat që DUHEN, 2025" synon të ofrojë një pasqyrë të detajuar mbi përballimin e shpenzimeve familjare në Shqipëri për vitin 2024 me këndvështrimin për 2025, duke marrë parasysh faktorët socio-ekonomikë që ndikojnë në strukturën e shpenzimeve dhe nevojat për të ardhura të mjaftueshme që mbulojnë këto shpenzime. Ky analizë është një mjet i rëndësishëm për të kuptuar sfidat që përballen familjet dhe ndikimin që politikat ekonomike dhe sociale kanë në përmirësimin e kushteve të jetesës.

Përdoruesit e përmbajtjes dhe koncepteve të analizës do të gjejnë argumentet mbi arsyet e rritjes së çmimeve të pasurive të paluajtshme, borxhi i sektorit privat, ndikimi i normave të interesit, inflacionit dhe borxhit publik. Po ashtu do të gjejnë të dhënave sociale-ekonomike mbi sjelljen e konsumatorëve dhe besimit të investitorëve.

Dokumenti i politikave prezantohet për qëllime informimi dhe debati bazuar mbi përvojën dhe komentet profesionale nga të gjithë grupet dhe aktorët e interesuar.

Çdo mendim i shprehur këtu është i autorit(ve) dhe jo i ALTAX. Analizat e shpërndara nga ALTAX mund të përfshijnë pikëpamje mbi politikën, por vetë ALTAX nuk mban qëndrime të politikave institucionale.

Ky punim është botuar nën përgjegjësinë e ALTAX. Mendimet e shprehura dhe argumentet e përdorura këtu nuk pasqyrojnë domosdoshmërisht pikëpamjet e drejtimit të ALTAX.

Nëse të dhënat (teksti dhe çdo përmbajtje) nga ky publikim shpërndahen ose riprodhohen, ato duhet të paraqiten me saktësi dhe t'i atribuohen burimit origjinal të cituar në këtë publikim. Kjo kërkesë për cilësinë e burimit duhet të shoqërojë çdo përdorim të të dhënave dhe komenteve, qoftë të marra drejtpërdrejt nga ALTAX ose nga një përdorues tjetër.

Përdoruesit që e bëjnë shkarkimin të disponueshëm për të tjerët nëpërmjet çdo lloj shpërndarjeje ose shkarkimi, pranojnë të bëjnë përpjekje të arsyeshme për të komunikuar dhe promovuar pajtueshmërinë nga përdoruesit e tyre përfundimtarë me këto kushte.

Përdoruesit që tentojnë të shesin, si një produkt më vete, ose pjesërisht, duhet së pari të marrin leje nga Qendra ALTAX.

Fjalët kyçe: #shpenzime familjare #kosto #individ #familje #te ardhura #struktura
Kodi JEL: *D10, E64*

© **Të gjitha të drejtat e rezervuara**

Përmbajtja e këtij studimi mund të përdoret lirisht nga përdoruesit, por jo për qëllime fitimprurëse, me kusht që çdo riprodhim i tillë të shoqërohet me njohjen e Qendrës ALTAX si burim i informacionit.

TERMS OF USE

The analysis "**Household Expenditures and Incomes NEEDED, 2025**" aims to provide a detailed overview of household spending in Albania for the year 2024, with a view to 2025, taking into account the socio-economic factors that affect the structure of expenditures and the needs for sufficient income to cover these expenditures. This analysis is an important tool for understanding the challenges faced by households and the impact that economic and social policies have on improving living conditions.

Users of the content and concepts of the analysis will find arguments on the reasons for the increase in real estate prices, private sector debt, the impact of interest rates, inflation and public debt. They will also find socio-economic data on consumer behavior and investor confidence.

Any opinions expressed herein are those of the author(s) and not of ALTAX. The analyses disseminated by ALTAX may include policy views, but ALTAX itself does not hold institutional policy positions.

This paper is published under the responsibility of ALTAX. The opinions expressed and the arguments used herein do not necessarily reflect the views of ALTAX management..

If data (text and any content) from this publication is distributed or reproduced, it must be accurately presented and attributed to the original source cited in this publication. This source quality requirement must accompany any use of data and comments, whether obtained directly from ALTAX or from another user.

Users who make the download available to others through any type of distribution or download agree to use reasonable efforts to communicate and promote compliance by their end users with these terms.

Users attempting to sell, as a stand-alone product, or in part, must first obtain permission from the ALTAX Center.

Keywords: #family expenses #cost #individual #family #income #structure

JEL Code *D10, E64*

© All rights reserved

The contents of this study may be used freely by users, but not for profit purposes, provided that any such reproduction is accompanied by the acknowledgment of the ALTAX Center as the source of the information.

Konsiderata

(Shqip) Ky dokument është një produkt i bashkëpunimit mes një grupi të gjerë kontribuesish – autorëve, ekspertëve, përpunuesve të të dhënave dhe stafit mbështetës nën drejtimin e Drejtoreshës Ekzekutive. Lexuesit dhe ndjekësit janë një komponent kyç për vijimësinë e punës.

ALTAX nëpërmjet këtij dedikikimi falënderonë autorët, si kontribuesit kryesorë. Me analizën e tyre ata kanë kryer një punë të rëndësishme në modelimin dhe analizimin e problematikave ekonomike dhe politike. Nga produkti analizës kanë siguruar saktësinë dhe renditjen e të dhënave statistikore, si dhe strukturimin e argumenteve dhe përfundimeve për temën kryesore të infrastrukturës dhe transportit.

Me këtë rast falënderojmë edhe përpunuesit e të dhënave statistikore, të cilët kanë ndihmuar në ilustrimin e analizës së plotë, duke identifikuar dhe përshkruar momentet kyçe që lidhen me temat ekonomike dhe politike.

Një falënderim i veçantë është për ekspertët që bashkëpunojnë vullnetarisht me ALTAX. Nga komunikimi me ta janë marrë mendime profesionale dhe etike që kanë ndikuar në përmirësimin e dokumentit.

Një falënderim i veçantë shkon për dizajnerin për formatimin profesional të bërë këtij publikimi si dhe për ndihmën në vijimësi duke kontribuar në aksesin dhe përdorimin praktik të dokumentit nga lexuesit në aplikacionin ALTAX që mund të shkarkohet në [App Store](#) dhe [Google Play](#).

Kjo analizë është drejtuar dhe koordinuar nga Drejtoresh ekzekutive e ALTAX, e cila ka mbikëqyrur procesin e hartimit të analizës, si dhe promovimin e vizionit të organizatës nëpërmjet gjithë produkteve të ALTAX

Falënderimi i ALTAX drejtohet edhe për lexuesit dhe ndjekësit. Ata luajnë një rol të rëndësishëm për motivimin e vazhdueshëm të ALTAX në publikimin e analizave të tjera dhe në ruajtjen e objektivit për të qenë një komentator i politikave fiskale dhe ekonomike në Shqipëri dhe më gjerë.

Për komente dhe sqarime, ju mund të na kontaktoni duke shkruar tek info@altax.com

Acknowledgement

(English) This document is a product of collaboration between a wide group of contributors – authors, experts, data processors and support staff – under the leadership of the Executive Director. Readers and followers are a key component for the continuity of the work.

ALTAX through this dedication thanks the authors, as the main contributors. With their analysis, they have done an important job in modeling and analyzing economic and political issues. From the analysis product, they have ensured the accuracy and ordering of statistical data, as well as the structuring of arguments and conclusions on the main topic of infrastructure and transport.

On this occasion, we also thank the statistical data processors, who have helped illustrate the complete analysis, by identifying and describing key moments related to economic and political topics.

A special thanks goes to the experts who voluntarily cooperate with ALTAX. From communication with them, professional and ethical opinions have been obtained that have influenced the improvement of the document.

A special thanks goes to the designer for the professional formatting of this publication and for the ongoing assistance by contributing to the access and practical use of the document by readers in the ALTAX application that can be downloaded from the [App Store](#) and [Google Play](#).

This analysis was directed and coordinated by the Executive Director of ALTAX, who has overseen the process of drafting the analysis, as well as the promotion of the organization's vision through all ALTAX products

ALTAX's thanks are also addressed to its readers and followers. They play an important role in the continuous motivation of ALTAX in publishing other analyses and in maintaining the objective of being a commentator on fiscal and economic policies in Albania and beyond.

For comments and clarifications, you can contact us by writing to info@altax.com

Follow ALTAX and Polifakt on social media, Web and in our App

FISKALISTI

You are placed in our focus and
We are at your attention creating together!

ALTAX - POLIFAKT

We publish and distribute information,
ongoing analysis and studies.

ALTAX

Communicate through social media addresses

ALTAX

Watch our informative and educational videos

ALTAX.AL

Read and download unique analyses and studies

POLIFAKT.AL

Look at how many political promises have been kept.

App Store
Google Play

Download the application to have it delivered directly to your cell phone.

A relationship about the commonalities that unite us in everyday life.

Përmbajtja

Analiza "**Shpenzimet familjare dhe të ardhurat që DUHEN, 2025**" synon të ofrojë një pasqyrë të detajuar mbi përballimin e shpenzimeve familjare në Shqipëri për vitin 2024, d me këndvështrimin për 2025 duke marrë parasysh faktorët socio-ekonomikë që ndikojnë në strukturën e shpenzimeve dhe nevojat për të ardhura të mjaftueshme që mbulojnë këto shpenzime. Ky analizë është një mjet i rëndësishëm për të kuptuar sfidat që përballen familjet dhe ndikimin që politikat ekonomike dhe sociale kanë në përmirësimin e kushteve të jetesës.

Objektivat kryesore të analizës.

1. **Identifikimi i shpenzimeve familjare kryesore.** Analiza ka për qëllim të kategorizojë dhe kuptojë se cilat janë shpenzimet kryesore të familjeve shqiptare, duke përfshirë ushqimin, strehimin, shëndetësinë, arsimin, energjinë dhe transportin. Përcaktimi i pjesëmarrjes së këtyre shpenzimeve në buxhetin e familjeve do të ndihmojë për të kuptuar më mirë faktorët që ndikojnë në strukturën e shpenzimeve.
2. **Llogaritja e të ardhurave që janë të nevojshme për të përballuar shpenzimet.** Një aspekt kyç i analizës është përcaktimi i nivelit të të ardhurave që një familje duhet të ketë për të përballuar këto shpenzime në vitin 2024. Kjo përfshin një krahasim me nivelin e pagave mesatare dhe të ardhurat e mundshme për familjet në qytete dhe zona rurale.
3. **Ndikimi i inflacionit dhe ndryshimeve ekonomike.** Analiza do të shqyrtojë gjithashtu ndikimin e inflacionit dhe ndryshimeve të tjera ekonomike, të cilat kanë një efekt të drejtpërdrejtë në çmimet e produkteve dhe shërbimeve. Inflacioni, rritja e çmimeve të energjisë dhe pasiguria ekonomike janë faktorë që ndikojnë në aftësinë e familjeve për të përballuar shpenzimet e përditshme.
4. **Analiza e ndryshimeve ndërmjet grupeve të ndryshme sociale dhe zonave gjeografike.** Të ardhurat dhe shpenzimet variojnë në mënyrë të konsiderueshme mes grupeve të ndryshme të popullsisë dhe sipas zonave urbane dhe rurale. Ky aspekt i analizës do të ndihmojë në identifikimin e nevojave specifike dhe sfidave që përballen grupe të caktuara, si familjet me fëmijë, pensionistët, ose ata që jetojnë në zona të izoluar.
5. **Propozime për politikat publike dhe mbështetje për familjet.** Nga ky proces analizues, analiza do të ofrojë rekomandime për politikat publike që mund të ndihmojnë në përmirësimin e kushteve të jetesës së familjeve. Kjo mund të përfshijë përpjekje për uljen e taksave për grupe të caktuara të popullsisë, mbështetje më të madhe për sektorët e shëndetësisë dhe arsimin, si dhe politika për rritjen e pagave dhe mundësive të punësimit.

Pjesë e rëndësishme e analizës

Për të arritur këto objektiva, analiza do të mbështetet në të dhënat më të fundit për nivelin e të ardhurave të familjeve, për shpenzimet mesatare të tyre, dhe për rritjen e kostove të jetesës. Ajo do të përfshijë gjithashtu një shqyrtim të politikave aktuale dhe të mundshme që mund të ndikojnë në uljen e pabarazisë sociale dhe përmirësimin e mundësive ekonomike për grupe të ndryshme.

Në përfundim, kjo analizë do të ndihmojë në krijimin e një kuptimi të thellë të mënyrës se si shpenzimet familjare janë ndikuar nga ndryshimet ekonomike dhe do të ofrojë një udhëzues për të nxjerrë në pah nevojat për të ardhura të mjaftueshme që do të mbulojnë këto shpenzime në vitin 2024 dhe veçanërisht në 2025.

Content

The analysis "**Household Expenditures and Incomes NEEDED, 2025**" aims to provide a detailed overview of the affordability of family expenses in Albania for the year 2024, with a view to 2025, taking into account the socio-economic factors that affect the structure of expenses and the needs for sufficient income to cover these expenses. This analysis is an important tool for understanding the challenges faced by families and the impact that economic and social policies have on improving living conditions.

Main objectives of the analysis.

- 1. Identification of main family expenses.** The analysis aims to categorize and understand what the main expenses of Albanian families are, including food, housing, health, education, energy and transportation. Determining the participation of these expenses in the family budget will help to better understand the factors that affect the structure of expenses.
- 2. Calculation of the income that is necessary to afford expenses.** A key aspect of the analysis is determining the level of income that a family would need to have to meet these expenses in 2024. This includes a comparison with the average wage level and the potential income for families in cities and rural areas.
- 3. Impact of inflation and economic changes.** The analysis will also examine the impact of inflation and other economic changes, which have a direct effect on the prices of products and services. Inflation, rising energy prices and economic uncertainty are factors that affect the ability of families to meet daily expenses.
- 4. Analysis of differences between different social groups and geographical areas.** Income and expenses vary considerably between different population groups and by urban and rural areas. This aspect of the analysis will help identify the specific needs and challenges faced by certain groups, such as families with children, pensioners, or those living in isolated areas.
- 5. Proposals for public policies and support for families.** From this analytical process, the analysis will provide recommendations for public policies that can help improve the living conditions of families. This may include efforts to reduce taxes for certain population groups, greater support for the health and education sectors, as well as policies to increase wages and employment opportunities.

Important part of the analysis

To achieve these objectives, the analysis will rely on the latest data on the level of household income, on their average expenses, and on the increase in the cost of living. It will also include a review of current and potential policies that can have an impact on reducing social inequality and improving economic opportunities for different groups.

In conclusion, this analysis will help create a deep understanding of how household spending has been affected by economic changes and will provide a guide to highlight the needs for sufficient income to cover these expenses in 2024 and especially in 2025

Përmbledhje

Analiza e shpenzimeve familjare është një element thelbësor për të kuptuar mirëqenien ekonomike të familjeve në Shqipëri, si dhe ndikimin e politikave ekonomike dhe sociale në jetesën e tyre. Struktura e shpenzimeve dhe niveli i të ardhurave që nevojiten për të përballuar këto shpenzime, varion në varësi të disa faktorëve, si niveli i jetesës, vendi i banimit, dhe përparësitë individuale të shpenzimeve.

1. Struktura e Shpenzimeve Familjare 2024

Sipas të dhënave të **Anketës së Buxhetit të Familjeve**, shpenzimet mesatare mujore për një familje shqiptare janë 91,675 lekë, me një rritje prej 3.7% krahasuar me vitin e kaluar. Kjo strukturë përbëhet nga disa kategori kryesore.

- **Ushqime dhe Pije Joalkoolike.** Përbëjnë 40% të shpenzimeve totale, që arrijnë në **36,349 lekë/muaj**. Ky është një shpenzim thelbësor dhe një nevojë bazë për çdo familje.
- **Banesë, Ujë, Energji Elektrike dhe Qira.** Përfaqësojnë 9.7% të shpenzimeve totale, që janë **8,904 lekë/muaj**. Ky shpenzim ka një peshë të konsiderueshme për familjet që jetojnë në qytete të mëdha, ku çmimet e qirave dhe energjisë janë të larta.
- **Transport, Akomodim dhe Restorante.** Kjo kategori përbën 7.4% të buxhetit, që arrin në **6,755 lekë/muaj**. Kjo përfshin shpenzimet për udhëtime, transport publik, dhe aktivitete sociale si restorante.
- **Të Tjera Shpenzime.** Kjo kategori përfshin arsimin, shëndetësinë, argëtimin, veshmbathjen dhe perkujdesjen për fëmijët ose të moshuarit, dhe arrin në **42.9% të buxhetit total**. Këto shpenzime përbëjnë një pjesë më të vogël, por janë të rëndësishme për mirëqenien e familjeve.

2. Të Ardhurat që nevojiten për të përballuar Shpenzimet

Për të pasur një pasqyrë më të qartë të ndarjes së të ardhurave dhe mundësive për t'i mbuluar këto shpenzime, është e rëndësishme të analizojmë të ardhurat që duhen për të mbuluar shpenzimet për një familje mesatare dhe një individ.

A. Familja me Dy Paga Minimale (80,000 lekë/muaj)

- **Ushqime dhe Pije Joalkoolike.** 36,349 lekë
- **Banesë, Ujë, Energji Elektrike dhe Qira.** 8,904 lekë
- **Transport dhe Shpenzime të Tjera.** 10,000 lekë
- **Total i Shpenzimeve.** 55,000 lekë (kjo mund të rritet më tej për kategoritë si argëtimi dhe shëndetësia)

Në këtë skenar, një familje me dy paga minimale prej 80,000 lekë/muaj do të mund të përballojë shpenzimet bazë, si ushqimi, strehimi dhe transporti. Megjithatë, kjo shumë është

e kufizuar për shpenzimet për aktivitete sociale dhe shërbime të tjera, si arsimi dhe shëndetësia. Prandaj, për të pasur një nivel jetese më të mirë, kjo familje ka nevojë për ndihmë shtesë nga politika sociale, mundësi për trajnim profesional ose kurse shtesë.

B. Familja me të Ardhura nga Shteti (40,000 lekë/muaj)

- **Ushqime dhe Pije Joalkoolike.** 36,349 lekë
- **Banesë, Ujë, Energji Elektrike dhe Qira.** 8,904 lekë
- **Transport dhe Shpenzime të Tjera.** 10,000 lekë
- **Total i Shpenzimeve.** 55,000 lekë

Për një familje që ka të ardhura nga shteti prej 40,000 lekë/muaj, ka një mungesë të dukshme për të mbuluar shpenzimet bazë. Ky nivel të ardhurash është shumë i kufizuar dhe nuk mund të përballojë shpenzimet për mirëqenien e plotë të familjes, duke krijuar një varfëri relative. Në këtë rast, familja ka nevojë për mbështetje shtesë, ndihmë sociale, ose mundësi për punë të tjera.

Duke analizuar shpenzimet e familjeve dhe të ardhurat që nevojiten për t'i përballuar ato, mund të konkludohet se familjet me të ardhura të ulëta (p.sh., dy paga minimale ose ndihma sociale) kanë vështirësi të konsiderueshme në përballimin e shpenzimeve të jetesës. Kjo krijon nevojën për mbështetje shtesë, përfshirë politika sociale, mundësi për kurse profesionale, dhe nxitjen e mundësive për punësim. Rritja e kostove të jetesës, veçanërisht për ushqime dhe shërbime bazë, është një faktor që shton presionin mbi individët dhe familjet me të ardhura të ulëta.

Për të siguruar një nivel jetese më të qëndrueshëm dhe për të mundësuar zhvillimin personal dhe profesional, do të ishte e nevojshme të krijohen mundësi të reja për individët dhe familjet që mbështeten në mundësi të kufizuara ekonomike.

Briefing

The analysis of household expenditure is an essential element for understanding the economic well-being of families in Albania, as well as the impact of economic and social policies on their livelihoods. The structure of expenditure and the level of income needed to cover these expenses varies depending on several factors, such as the standard of living, place of residence, and individual spending priorities.

1. Structure of Household Expenditure (2023)

According to the Household Budget Survey (2023), the average monthly expenditure for an Albanian family is 91,675 lekë, with an increase of 3.7% compared to the previous year. This structure consists of several main categories.

- Food and Non-Alcoholic Beverages. They constitute 40% of total expenditure, amounting to 36,349 lekë/month. This is an essential expenditure and a basic need for every family.
- Housing, Water, Electricity and Rent. They represent 9.7% of total expenses, which are 8,904 lekë/month. This expense has a significant weight for families living in large cities, where rent and energy prices are high.
- Transportation, Accommodation and Restaurants. This category accounts for 7.4% of the budget, which amounts to 6,755 lekë/month. This includes expenses for travel, public transportation, and social activities such as restaurants.
- Other Expenses. This category includes education, health, entertainment, clothing, and care for children or the elderly, and amounts to 42.9% of the total budget. These expenses constitute a smaller part, but are important for the well-being of families.

2. Income Needed to Cover Expenses

To have a clearer picture of the distribution of income and the possibilities to cover these expenses, it is important to analyze the income needed to cover expenses for an average family and an individual.

A. Family with Two Minimum Wages (80,000 lekë/month)

- Food and Non-Alcoholic Beverages. 36,349 lekë
- Housing, Water, Electricity and Rent. 8,904 lekë
- Transportation and Other Expenses. 10,000 lekë
- Total Expenses. 55,000 lekë (this can increase further for categories such as entertainment and health)

In this scenario, a family with two minimum wages of 80,000 lekë/month would be able to cover basic expenses, such as food, housing and transportation. However, this amount is limited for expenses for social activities and other services, such as education and health. Therefore, to have a better standard of living, this family needs additional assistance from social policies, opportunities for professional training or additional savings.

B. Family with State Income (40,000 lekë/month)

- Food and Non-Alcoholic Beverages. 36,349 lekë
- Housing, Water, Electricity and Rent. 8,904 lekë
- Transportation and Other Expenses. 10,000 lekë
- Total Expenses. 55,000 lekë

For a family with a state income of 40,000 lekë/month, there is a clear lack of funds to cover basic expenses. This level of income is very limited and cannot cover the expenses for the full well-being of the family, creating relative poverty. In this case, the family needs additional support, social assistance, or other job opportunities.

By analyzing family expenses and the income needed to cover them, it can be concluded that families with low incomes (e.g., two minimum wages or social assistance) have considerable difficulties in meeting living expenses. This creates the need for additional support, including social policies, opportunities for vocational training, and the promotion of employment opportunities. The increase in living costs, especially for food and basic services, is a factor that increases the pressure on low-income individuals and families.

Hyrje

Në Shqipëri, një nga sfidat më të mëdha me të cilat përballen familjet është përballimi i shpenzimeve të përditshme. Pavarësisht përmirësimeve ekonomike në vitet e fundit, shumë familje vazhdojnë të hasin vështirësi për të mbuluar nevojat themelore si ushqimi, strehimi, shëndetësia dhe arsimi. Struktura e shpenzimeve familjare është e ndikuar nga një sërë faktorësh si niveli i jetesës, vendi i banimit dhe politika sociale, e cila shpesh krijon pabarazi në mundësitë e familjeve për të përballuar këto shpenzime.

Një analizë e detajuar e këtyre shpenzimeve është thelbësore për të kuptuar jo vetëm sfidat që ata përballen, por dhe për të identifikuar mundësitë për përmirësimin e kushteve të jetesës dhe fuqizimin e politikave sociale që mbështesin ata me të ardhura më të ulëta. Ky problem ka ndikim të drejtpërdrejtë në stabilitetin dhe mirëqenien e individëve dhe familjeve, duke e bërë thelbësore zhvillimin e strategjive të qëndrueshme për përballimin e këtyre shpenzimeve.

Përballimi i shpenzimeve familjare kërkon një balancë të hollë mes të ardhurave dhe shpenzimeve, ku çdo vendim për rritjen e shpenzimeve të një familjeje ka një ndikim të drejtpërdrejtë në stabilitetin e saj financiar. Struktura e shpenzimeve të familjeve, në Shqipëri, është e ndikuar nga një sërë faktorësh që janë të lidhur ngushtë me kushte socio-ekonomike dhe mjedisin ku ato jetojnë.

Faktorët që ndikojnë në shpenzimet familjare sipas analizës sonë janë.

- Niveli i jetesës, i cili luan një rol kyç në përcaktimin e shpenzimeve familjare. Familjet që jetojnë në qytete të mëdha si Tirana, Shkodra apo Durrësi kanë më shumë mundësi për të shpenzuar për shërbime të specializuara si arsimi privat, shëndetësia, dhe argëtimi, përkundrajt familjeve që banojnë në zona rurale ku shpenzimet kryesore përqendrohen tek ushqimi dhe kostot e transportit.
- **Përparësitë individuale të shpenzimeve, pasi shikojmë se** familjet ndryshojnë në atë se çfarë konsiderojnë si shpenzime prioritare. Disa mund të shpenzojnë më shumë për edukim dhe zhvillim profesional të anëtarëve të familjes, ndërsa të tjerë mund të kenë një fokus më të madh në shëndetësi dhe mirëqenie fizike. Ky ndryshim i preferencave shpesh bazohet në vlerat kulturore dhe objektivat afatgjata të familjes.
- **Vendi i banimit, i cili ndikon pasi** familjet nisur nga vendodhja e tyre mund të hasin vështirësi të ndryshme financiare. Për shembull, familjet që jetojnë në zona rurale shpesh janë më të ndjeshme ndaj kostos së transportit dhe energjisë, duke qenë se mund të mos kenë mundësi për t'u lidhur lehtësisht me burime energjetike të qëndrueshme ose për t'u përfshirë në aktivitete ekonomike që ofrojnë mundësi më të mira financiare. Në zonat urbane, përveç kostos së jetesës që mund të jetë më e lartë, mund të ketë mundësi më të shumta punësimi, por edhe një konkurrencë më e madhe.

Shpenzimet kryesore të familjeve shqiptare janë.

- Ushqimi mbetet një nga shpenzimet më të mëdha për shumicën e familjeve. Çmimet e produkteve ushqimore janë të ndjeshme ndaj inflacionit dhe mund të variojnë në baza të ndryshme nga sezonet, pasiguritë ekonomike dhe rritjet e çmimeve të karburanteve.
- 1. **Strehimi**, që është një tjetër shpenzim i rëndësishëm që përbën një pjesë të madhe të buxhetit të familjeve. Çmimet e qirave dhe kredive për shtëpi janë rritur vitet e fundit, duke e bërë të vështirë për familjet që të përballojnë shpenzimet e kësaj natyre. Po ashtu, për familjet që nuk kanë mundësi të kenë një pronë të tyre, pagimi i qirasë është shpesh një ngarkesë e vazhdueshme.
- 2. Kostoja e shërbimeve shëndetësore dhe arsimore është gjithashtu një barrë e rëndë për familjet, duke përfshirë pagesat për barnat, shërbimet mjekësore, shkollat private dhe kursimet për edukimin e fëmijëve. Shëndeti dhe edukimi janë dy prioritetet themelore për familjet, dhe shumica e tyre janë të gatshme të investojnë për t'u siguruar që të kenë mundësi të mira në këto fusha.
- 3. **Transporti dhe energjia** janë me ndikim gjithashtu. Çmimet e karburanteve dhe kostot e energjisë janë gjithashtu të ndjeshme për familjet shqiptare, veçanërisht për ata që jetojnë jashtë qyteteve dhe kanë nevojë për transport të vazhdueshëm për punë ose shërbime të tjera. Po ashtu, ndihma për të mbajtur një nivel të qëndrueshëm të ngrohjes dhe ftohjes në shtëpi është një faktor i rëndësishëm.

Të ardhurat që nevojiten për të përballuar shpenzimet na rezultojnë se.

- një familje duhet të ketë të ardhura që të mund të mbulojë të paktën nevojat më të rëndësishme. Shuma e të ardhurave të nevojshme varion në varësi të nivelit të shpenzimeve dhe prioritetit që i japin secilës kategori.
- Në përgjithësi, për të mbuluar shpenzimet e thella si ushqimi, strehimi, shëndetësia dhe arsimimi, familjet shqiptare kërkojnë një të ardhur mesatarisht mbi nivelin minimal të jetesës, që është një nivel që siguron një jetë të rehatshme dhe të qëndrueshme. Kjo kërkon një përpjekje të vazhdueshme për të siguruar punësim të qëndrueshëm dhe për të menaxhuar me kujdes buxhetin e përbashkët të familjes.

Në përfundim, përballimi i shpenzimeve familjare është një proces kompleks dhe dinamik që kërkon një analizë të kujdesshme dhe mbështetje nga politikat sociale dhe ekonomike për të siguruar që familjet të kenë mundësi të jetojnë një jetë të dinjitetshme dhe të mbrojtur nga rreziqet e varfërisë dhe pasigurisë financiare.

Ju ftojme të shikoni analizën dhe të reflketoni përmes fakteve dhe të dhënave statistikore të përpunuara nga ne.

Anketa e Buxhetit të Familjeve për vitin 2023, publikuar nga INSTAT, ofron një pasqyrë të detajuar të strukturës së shpenzimeve familjare në Shqipëri. Sipas këtij raporti, shpenzimet mesatare mujore për konsum për një familje shqiptare janë vlerësuar në 91,675 lekë, duke shënuar një rritje prej 3.7% krahasuar me vitin e kaluar.

Në analizën e shpenzimeve të familjeve shqiptare, struktura e shpenzimeve përbën një element të rëndësishëm për të kuptuar shpërndarjen e burimeve financiare dhe ndikimin që këto shpenzime kanë mbi mirëqenien ekonomike të familjeve. Duket se në Shqipëri, shpenzimet e familjeve janë të fokusuar kryesisht në disa kategori kyçe, të cilat ndihmojnë për të pasqyruar prioritetet e jetesës dhe tendencat e konsumit.

1. Ushqime dhe Pije Joalkoolike (40% e Buxhetit Total Familjar)

Kategoria e ushqimeve dhe pijeve joalkoolike është dominuesja në buxhetin familjar, duke përfaqësuar 40% të shpenzimeve të përgjithshme. Ky është një tregues i rëndësishëm për rëndësinë që ka ky sektor në jetën e përditshme të familjeve, si dhe përsa i përket mundësisë për të shpenzuar në mundësi të tjera konsumi. Rreth 36,349 lekë në muaj për ushqime dhe pije joalkoolike është një shumë e konsiderueshme që tregon se kjo kategori përbën një nevojë themelore për shumicën e familjeve.

2. Banesë, Ujë, Energji Elektrike dhe Qira (9.7% e Buxhetit Total Familjar)

Shpenzimet për strehimin, përfshirë ujë, energji elektrike dhe qira, janë gjithashtu një pjesë e rëndësishme e buxhetit familjar, përbëjnë rreth 9.7% të totalit. Ky përqindje tregon që pavarësisht shpenzimeve për ushqime, familjet ende kanë nevojë për të përballuar kostot e tjera të jetesës që lidhen me strehimin dhe energjinë, dy elementë kyç për jetesën e përditshme.

3. Transport, Akomodim dhe Restorante (7.4% e Buxhetit Total Familjar)

Kategoria e transportit, akomodimit dhe restoranteve merr rreth 7.4% të buxhetit familjar. Ky përqindje tregon një angazhim të konsiderueshëm për lëvizshmërinë e familjeve, si dhe për mbështetje të aktiviteteve sociale dhe konsumit jashtë shtëpisë. Në këtë kategori janë përfshirë gjithashtu shpenzimet për udhëtime, taksit, dhe mundësitë për akomodim dhe konsum në restorante.

4. Të Tjera Shpenzime (42.9% e Buxhetit Total Familjar)

Pjesa tjetër e shpenzimeve të familjeve shqiptare përfshin kategoritë e tjera, siç janë arsimimi, shëndetësia, argëtimi, veshmbathja dhe përkujdesja për fëmijët ose të moshuarit. Këto kategori, ndërkohë që janë të rëndësishme, përbëjnë një pjesë më të vogël të buxhetit familjar dhe mund të shihen si investime afatgjata për mirëqenien dhe zhvillimin personal dhe profesional të anëtarëve të familjes.

Në analizën e variacioneve rajonale dhe tendencave të shpenzimeve familjare, dallimet në nivelet e shpenzimeve dhe struktura e shpenzimeve për konsum ofrojnë një pamje të qartë të ndikimit të faktorëve ekonomikë dhe socialë në jetën e përditshme të qytetarëve në rajone të ndryshme të Shqipërisë.

Variacionet Rajonale

- **Tirana.** Familjet në kryeqytet kanë një nivel të lartë shpenzimesh, me një mesatare mujore prej **108,098 lekë**. Ky nivel i lartë mund të jetë i lidhur me kostot më të larta të jetesës në qytet, përfshirë çmimet e strehimit, shërbimeve dhe mallrave. Tiranë si qendër ekonomike, sociale dhe kulturore, ka një akses më të madh në mundësi pune dhe shërbime të ndryshme, duke e bërë të mundur një nivel më të lartë konsumimi.
- **Kukësi.** Ky qark ka një nivel të ulët të shpenzimeve për konsum, me një mesatare mujore prej **73,225 lekë**. Dallimi është i dukshëm, dhe kjo mund të pasqyrojë një varfëri më të madhe relative, më pak mundësi pune dhe burime për të shpenzuar, si dhe mund të jetë një indikator i mundësive më të kufizuara për shërbime dhe mallra.

Tendenca dhe Ndryshime

Në vitet e fundit, është vërejtur një **rritje e peshës së shpenzimeve për ushqime** në buxhetin familjar, një tendencë që mund të lidhet drejtpërdrejt me **rritjen e çmimeve** të ushqimeve. Kjo ka ndikuar në mënyrë të dukshme në strukturën e buxheteve familjare, pasi rritja e çmimeve të produkteve ushqimore bën që familjet të shpenzojnë më shumë për të mbuluar nevojat e përditshme për ushqim, dhe kjo ka shkaktuar një presion të shtuar mbi përballueshmërinë e familjeve.

Kjo rritje e shpenzimeve për ushqime tregon gjithashtu për **ndikimin e inflacionit dhe politikave ekonomike** që kanë çuar në rritje të çmimeve dhe mundësisht për një rënie të fuqisë blerëse për individët dhe familjet.

Analiza e variacioneve rajonale dhe tendencave në shpenzimet e familjeve shqiptare tregon se ka një **ndryshim të qartë midis qyteteve dhe qarqeve**, me një nivel të lartë shpenzimesh në Tiranë dhe një nivel më të ulët në Kukës. Kjo është gjithashtu një pasqyrë e ndryshimeve në **përballueshmërinë ekonomike**, mundësitë për punë dhe zhvillim të shërbimeve, si dhe ndikimin e faktorëve të jashtëm si inflacioni dhe çmimet.

Analiza e shpenzimeve të familjes në Shqipëri

Për krahasim, të dhënat e Anketës së Buxhetit të Familjes për vitin 2024 tregojnë një strukturë të ngjashme për familjet shqiptare, ku **shpenzimet për ushqime** mbeten kryesore, duke përbërë **39.6% të buxhetit**. Kjo pasqyron rëndësinë e konsumit të ushqimeve për familjet shqiptare, përveç ndikimeve të rritjes së çmimeve të ushqimeve në vitet e fundit.

- **Shpenzimet për banesë dhe shërbime komunale** janë më të ulëta në krahasim me individët që jetojnë vetëm (9.7% për familjet), që mund të lidhen me faktin se shumë familje kanë mundësi për të pasur prona të tyre dhe kështu reduktojnë shpenzimet për qira.

- **Shpenzimet për restorante dhe hotele** (7.4%) tregon një prirje për të shpenzuar për aktivitete sociale dhe argëtuese, një aspekt që gjithashtu është i dukshëm në strukturën e shpenzimeve të individëve.

Rritja e shpenzimeve për Ushqim

Një tendencë e rëndësishme është **rritja e shpenzimeve për ushqim**, e cila përbën një pjesë të konsiderueshme të buxhetit për individët dhe familjet, pasqyruar si një pasojë e **rritjes së çmimeve të ushqimeve** në vitet e fundit. Ky fenomen ka ndikuar në rritjen e shpenzimeve për ushqime, duke ulur mundësitë e shpenzimeve për kategori të tjera si argëtimi, veshjet dhe shëndetësia.

Faktorët që ndikojnë në strukturën e shpenzimeve

Për të realizuar një analizë më të saktë dhe të personalizuar të shpenzimeve të një individi, duhet të merret parasysh një sërë faktorësh.

- **Të ardhurat mujore.** Ato ndikojnë drejtpërdrejt në ndarjen e buxhetit për kategoritë e ndryshme.
- **Vendi i banimit.** Qytetet më të mëdha (si Tirana) kanë shpenzime më të larta për banesë, energji dhe transport.
- **Stili i jetesës.** Kjo ndikon në mënyrën e shpërndarjes së shpenzimeve (minimalist vs. luks).
- **Prioritetet personale.** Ushqimi i shëndetshëm, kursimet, dhe argëtimi janë disa nga faktorët që ndikojnë në ndarjen e shpenzimeve.

Struktura e shpenzimeve për individët në Shqipëri është e ndikuar nga faktorë të ndryshëm si niveli i jetesës, vendi i banimit, dhe prioritetet personale. Analiza e shpenzimeve të individëve tregon një trend të dukshëm në rritjen e shpenzimeve për ushqim dhe banesë, si dhe një preferencë për shpenzime më të larta për aktivitete sociale dhe argëtuese.

Po shpenzimet për individin si janë të orientuara?

Në bazë të të dhënave të paraqitura për shpenzimet e individëve dhe familjeve në Shqipëri, mund të realizohet një analizë më e thelluar për strukturën e shpenzimeve për një individ, duke marrë parasysh disa faktorë të rëndësishëm që ndihmojnë në përcaktimin e mënyrës së shpenzimit të buxhetit të tij.

Shpenzimet Kryesore për Individët

Për një individ në Shqipëri, shpenzimet më të rëndësishme përfshijnë.

- **Ushqime dhe Pije Joalkoolike.** Ky sektor dominon buxhetin e individëve, duke përbërë **30-40% të të ardhurave**. Kjo është një përqindje e konsiderueshme, duke marrë parasysh që ushqimi mbetet një nevojë bazë për çdo individ. Shpenzimet për ushqim gjithashtu mund të rriten nëse individi preferon ushqime të shëndetshme ose produkte organike.

- **Banesë, Ujë dhe Energji Elektrike.** Kjo kategori, e cila mund të arrijë nga **20% deri në 30% të të ardhurave**, përbën një pjesë të madhe të buxhetit të individëve që jetojnë në qytete të mëdha si Tirana, ku çmimet e qirave dhe shpenzimet për energji janë më të larta. Për individët që jetojnë vetëm, shpenzimet për strehim mund të jenë më të ulëta, por për ata që jetojnë në qytete të mëdha, mund të arrijnë një nivel të konsiderueshëm.
- **Transporti.** Ky sektor është gjithashtu i rëndësishëm dhe përbën një përqindje të konsiderueshme (rreth **10-15% të buxhetit**), sidomos për ata që përdorin transport publik ose automjete personale. Nëse individit është i angazhuar në aktivitete që kërkojnë udhëtime të shpeshta, shpenzimet për transport mund të jenë më të larta.
- **Argëtimi dhe Restorante.** Për individët më të rinj ose ata që jetojnë vetëm, **shpenzimet për argëtim, kafene dhe restorante** mund të përbëjnë një pjesë të konsiderueshme të buxhetit, deri në **15-20%**. Kjo tregon një tendencë për të investuar në aktivitete sociale dhe argëtuese.
- **Veshje dhe Kujdes Personal.** Shpenzimet për veshje, kozmetikë dhe shërbime personale përbëjnë rreth **5-10% të buxhetit** të individëve. Kjo mund të ndryshojë në varësi të nevojave personale dhe stilit të jetesës.
- **Shpenzime Shëndetësore.** Kjo kategori përbën një pjesë më të vogël të buxhetit, zakonisht rreth **5%** ose më pak, pasi individët shpesh shpenzojnë më pak për shëndetësi krahasuar me familjet.
- **Edukimi dhe Aftësimi Profesional.** Për individët që ndjekin studime ose kurse profesionale, kjo kategori mund të ketë një ndikim të konsiderueshëm në buxhetin e tyre, por për shumicën, kjo është një pjesë më e vogël e shpenzimeve të përgjithshme.

Në varësi të të ardhurave dhe stilit të jetesës, struktura tipike e shpenzimeve për një individ mund të ndahet si më poshtë.

- **Ushqime dhe pije. 30-40%**
- **Banesë dhe shërbime komunale (ujë, energji elektrike). 20-30%**
- **Transport. 10-15%**
- **Argëtim dhe restorante. 10-20%**
- **Të tjera (veshje, shëndetësi, edukim). 5-15%**

Shpenzimet e larta për ushqim dhe përqindja e rritjes në grupet “mallra dhe shërbime” dhe “pije alkoolike dhe duhan” pasqyrojnë ndikimin e inflacionit dhe prioritetëve të konsumit. Kjo strukturë tregon për një ekonomi familjare që fokusohet më shumë në nevojat bazë dhe shërbime, me shpenzime të moderuara për argëtim dhe strehim. Fuqizimi i individëve për të bërë ndryshime afatgjata që ndihmojnë në largimin nga varfëria kërkon një qasje të integruar dhe gjithëpërfshirëse që përfshin ekonomi, edukim, shëndetësi dhe përfshirje sociale. Më poshtë janë disa strategji dhe mënyra për të arritur këtë.

Analiza e të ardhurave dhe shpenzimeve për tre tipologji familjesh shqiptare, 2024

Për të analizuar nëse një familje me dy paga minimale, të cilat arrijnë gjithsej **80,000 lekë në muaj**, mund të përballojë shpenzimet mujore mesatare në Shqipëri, duhet të krahasojmë këtë shumë me shpenzimet mesatare të një familjeje në vitin 2023. Sipas të dhënave të Anketës së Buxhetit të Familjes (2023), struktura e shpenzimeve për një familje mesatare është si më poshtë.

Shpenzimet mesatare mujore të Familjeve

- Shpenzimet totale mujore për konsum. 91,675 lekë
- Shpenzimet për ushqime dhe pije joalkoolike. 36,349 lekë (39.6% të buxhetit)
- Shpenzimet për banesë, ujë, energji elektrike dhe qira. 8,904 lekë (9.7% të buxhetit)
- Shpenzimet për restorante dhe hotele. 6,755 lekë (7.4% të buxhetit)

Krahasimi i të Ardhurave dhe Shpenzimeve

Një familje me dy paga minimale ka të ardhura mujore prej **80,000 lekësh**. Nga kjo shumë, duhet të përballohen shpenzimet për kategori të ndryshme. Le të analizojmë disa nga kategoritë kryesore.

- Ushqime dhe pije joalkoolike. 36,349 lekë
- Banesë, ujë, energji elektrike dhe qira. 8,904 lekë
- Transport dhe shpenzime të tjera për jetesën. Disa shpenzime të tjera, si transporti dhe shpenzimet për shërbime të tjera, mund të përfshihen këtu, që mund të jenë të paktën 10,000 lekë (për transport dhe shpenzime të tjera të përditshme).

Kështu, shpenzimet për **ushqime, strehim, dhe transport** mund të arrijnë rreth **55,000 lekë** ose më shumë.

Analiza e mundësive të familjes për të përballuar shpenzimet

- Total i shpenzimeve. 55,000 lekë (dhe mund të rritet për kategori të tjera si argëtimi, shëndetësia dhe veshjet).
- Të ardhurat e familjes. 80,000 lekë

Në këtë rast, **80,000 lekë** janë të mjaftueshme për të mbuluar shpenzimet kryesore të një familjeje me dy paga minimale (shpenzimet për ushqim, strehim dhe transport), por mbeten shumë të kufizuara për kategoria të tjera të shpenzimeve, si argëtimi, veshjet, dhe shpenzimet shëndetësore. Po ashtu, kjo mund të bëjë të pamundur kursimet ose shpenzimet për trajtime shëndetësore dhe arsimit, veçanërisht nëse ka nevojë për mbështetje shtesë (si për ndihma për fëmijët, apo mundësi për edukim të mëtejshëm).

Një familje me dy paga minimale prej **80,000 lekësh** do të mund të përballojë vetëm shpenzimet bazë të jetesës (ushqim, strehim dhe transport). Megjithatë, kjo shumë është

shumë e kufizuar për mbështetje për zhvillim personal, kursime, dhe shpenzime të tjera të rëndësishme për një jetesë më të qetë dhe të qëndrueshme.

Për të pasur një nivel jetese më të mirë dhe për të siguruar mbështetje për edukimin, shëndetin, dhe zhvillimin afatgjatë, kjo familje do të kishte nevojë për burime shtesë, si ndihma sociale, mundësi për trajnim profesional, ose mbështetje shtesë nga politika qeveritare.

Në rastin e një familjeje që jeton me të ardhura nga shteti prej **40,000 lekësh në muaj**, le të analizojmë mundësinë e përballimit të shpenzimeve të zakonshme të jetesës në Shqipëri dhe të bëjmë një krahasim me skenarin e mëparshëm për dy paga minimale.

Shpenzimet e nevojshme të Familjes

Për një familje që mbështetet vetëm në ndihmën e buxhetit të shtetit prej **40,000 lekësh** në muaj, duhet të merret parasysh që kjo shumë është më e ulët se të ardhurat nga dy paga minimale (80,000 lekë), dhe mund të krijojë sfida më të mëdha për mbulimin e shpenzimeve kryesore të jetesës.

Përshkrimi i disa shpenzimeve bazë.

- **Ushqime dhe Pije Joalkoolike.** 36,349 lekë (39.6% e buxhetit)
- **Banesë, Ujë, Energji Elektrike dhe Qira.** 8,904 lekë (9.7% e buxhetit)
- **Transport.** Mund të përbëjë rreth 10,000 lekë, veçanërisht nëse ka nevojë për transport publik ose ndihmë për lëvizje.

Krahasimi i Të Ardhurave dhe Shpenzimeve

Një familje që ka **40,000 lekë** në muaj do të ketë disa kufizime më të mëdha. Le të bëjmë një analizë të mundësive për të përballuar shpenzimet bazë.

- **Shpenzimet për ushqime dhe pije joalkoolike.** 36,349 lekë
- **Shpenzimet për banesë, ujë, energji elektrike dhe qira.** 8,904 lekë
- **Shpenzimet për transport dhe shërbime të tjera.** 10,000 lekë

Këto tre kategori të shpenzimeve të përditshme përbëjnë **55,253 lekë** ose më shumë, që është shumë më tepër se **40,000 lekët** që ka familja në dispozicion.

Një familje që jeton me të ardhura nga shteti prej **40,000 lekësh** në muaj do të ketë shumë vështirësi për të mbuluar shpenzimet më të domosdoshme, dhe do të duhet të bëjë kompromis të mëdha për të përballuar jetesën. Disa mundësi për të balancuar buxhetin mund të përfshijnë.

- **Kursime të mëdha në ushqim dhe shërbime të tjera,** duke i dhënë prioritet shpenzimeve për ushqim të domosdoshëm dhe mundësive më të lira të transportit.
- **Vështirësi për të paguar qira,** mund të çojë në nevojën për të ndarë hapësirën e jetesës me të tjerë ose mund të shkurtohen shpenzimet për mbështetje shëndetësore dhe arsimore.

- **Përparësia për shpenzime të tjera.** Mund të duhet të bëhen sakrificat për shpenzimet shëndetësore, përmbajtja e shpenzimeve për argëtim dhe për disa nevoja personale.

Për një familje që jeton vetëm me **40,000 lekë në muaj** nga burimet e buxhetit të shtetit, është e vështirë të përballohen të gjitha shpenzimet bazë të jetesës, veçanërisht për ushqimin dhe strehimin, të cilat përbëjnë pjesën më të madhe të buxhetit. Ndiurma shtetërore nuk është e mjaftueshme për të mbështetur një nivel jetese të qëndrueshëm për një familje mesatare, veçanërisht kur ka nevojë për mbështetje shtesë për shëndetësi, edukim dhe shërbime të tjera.

Për të siguruar një nivel jetese më të qëndrueshëm dhe për të mundësuar zhvillimin e familjes, mund të ishte e nevojshme një përpjekje për të gjetur mundësi shtesë të të ardhurave, si mundësi punësimi, ndihma sociale shtesë, ose mundësitë për edukim dhe aftësim profesional që mund të hapin mundësi për punësim të mëtejshëm.

Për të evituar varfërinë dhe për të siguruar një nivel të qëndrueshëm jetese, të ardhurat e familjes duhet të jenë të mjaftueshme për të mbuluar shpenzimet bazë dhe për të krijuar një ndjesi sigurie për të përballuar nevojat afatgjata. Për të bërë një analizë më të saktë, mund të shqyrtojmë disa faktorë dhe llogaritje bazë që ndihmojnë në përcaktimin e nivelit të nevojshëm të të ardhurave.

Shpenzimet e domosdoshme për një familje

Për të kuptuar se sa duhet të jenë të ardhurat për një familje për të mos rënë në varfëri, është e rëndësishme të konsiderojmë strukturën e shpenzimeve kryesore. Sipas të dhënave të fundit nga **Anketa e Buxhetit të Familjes (2023)**, shpenzimet mesatare mujore për një familje mesatare në Shqipëri janë si më poshtë.

- **Ushqime dhe Pije Joalkoolike.** 36,349 lekë
- **Banesë, Ujë, Energji Elektrike dhe Qira.** 8,904 lekë
- **Transport.** Rreth 10,000 lekë
- **Shpenzime të tjera (shëndetësi, edukim, veshje, etj.).** 15,000 lekë (kjo mund të ndryshojë në varësi të përparësive të familjes)

Shpenzimet e përshtatshme për një Familje që duhet të jetojë pa varfëri

Për një familje me 4 anëtarë, të ardhurat e nevojshme për të mbuluar shpenzimet bazë mund të përlllogariten në këtë mënyrë.

Kategoria	Shpenzimet Muajore
Ushqime dhe Pije Joalkoolike	36,349 lekë
Banesë, Ujë, Energji Elektrike	8,904 lekë
Transport	10,000 lekë
Shpenzime të tjera (shëndetësi, edukim, veshje)	15,000 lekë
Totali i Shpenzimeve të Përshtatshme për një Familje.	70,253 lekë

Të ardhurat e nevojshme për të mos rënë në varfëri

Për të jetuar pa rënë në varfëri, familja duhet të ketë të ardhura që të jenë të paktën të barabarta me shpenzimet e nevojshme, për të mbuluar shpenzimet bazë të jetesës dhe të sigurojë një nivel të kënaqshëm jetese. Kjo përfshin.

- **Mbështetje për nevojat e papritura** (shpenzime urgjente, përmirësime shëndetësore, etj.)
- **Aftësi për kursime dhe planifikim të ardhshëm** (për mundësi të tjera financiare ose për emergjenca)
- **Mbështetje për investime në edukim dhe zhvillim** (për të siguruar mundësi për të ardhura më të larta në të ardhmen)

Të ardhurat minimale për të mos rënë në varfëri për një familje me 4 anëtarë janë të paktën **70,253 lekë në muaj**. Ky është niveli i të ardhurave që do të mundësojë mbulimin e shpenzimeve bazë dhe të ndihmojë për të ruajtur një nivel të qëndrueshëm jetese.

Faktorë të tjerë që duhet të merren parasysh

Ka disa faktorë të tjerë që mund të ndikojnë në nevojat e familjes për të siguruar një nivel jetese pa varfëri, si.

- **Lloji i jetesës.** Për një familje që jeton në zona rurale, shpenzimet mund të jenë më të ulëta (p.sh., kosto më të ulët për transport dhe qira).
- **Përparësitë e familjes.** Disa familje mund të kenë shpenzime më të ulëta në disa kategori, si p.sh., për veshje ose argëtim, për shkak të stilit të jetesës më të përmbajtur.
- **Ndihma shtetërore dhe mbështetje e jashtme.** Përdorimi i mbështetjeve shtetërore si ndihma sociale, subvencione për energjinë ose transportin mund të ulë ndjeshëm nevojën për të ardhura të tjera.

Të ardhurat e familjes duhet të jenë të paktën **70,253 lekë në muaj** për të siguruar një jetë pa varfëri dhe për të përballuar shpenzimet bazë.

Çdo të ardhur më e ulët mund të çojë në vështirësi financiare dhe mund të detyrojë familjen të bëjë kompromis në shpenzimet e nevojshme si ushqimi, shëndetësia, ose strehimi.

Kjo është baza për një jetesë të qëndrueshme pa rrezikuar varfërinë, dhe mund të ndryshojë në varësi të karakteristikave të familjes, nevojave specifike dhe mundësive të tjera financiare që mund të përfitojnë.

Duke analizuar shpenzimet dhe nevojat e pensionistëve dhe familjeve në Shqipëri, mund të përcaktojmë disa nivele të nevojshme të të ardhurave për të siguruar një jetë dinjitoze dhe për të mbuluar nevojat bazë.

Shpenzimet fikse dhe të domosdoshme për pensionistët dhe shtresa nevojtare

Shpenzimet fikse dhe të domosdoshme për pensionistët dhe shtresat nevojtare janë një komponent kyç për të kuptuar si këto grupe shoqërore mund të përballojnë nevojat e tyre ditore dhe si ndikojnë ndryshimet ekonomike në mirëqenien e tyre.

Për pensionistët dhe shtresat në nevojë, shpenzimet mund të jenë të kufizuara për shkak të të ardhurave të ulura dhe mungesës së mundësive për të përmirësuar situatën e tyre financiare.

1. Shpenzimet Fikse për Pensionistët

Pensionistët shpesh përballen me një të ardhur fikse që nuk mund të ndryshojë lehtësisht, për shkak të pensioneve të caktuara dhe të kufizuara që marrin. Shpenzimet fikse për ta përfshijnë:

- **Shpenzimet për Ushqim.** Pensionistët shpesh kanë një buxhet të kufizuar për ushqim dhe mund të kenë nevojë për të menaxhuar këtë shpenzim me kujdes për të siguruar një dietë të shëndetshme, por ekonomike. Ushqimi përbën një pjesë të konsiderueshme të shpenzimeve.
- **Shpenzimet për Shërbime Shëndetësore.** Për pensionistët, shpenzimet për shëndetin janë shpesh një nga shpenzimet më të rëndësishme dhe më të domosdoshme. Kjo përfshin vizitat te mjekët, barnat, dhe mundësisht shërbimet spitalore ose terapinë. Pensionistët mund të përballen me kushte shëndetësore që kërkojnë trajtime të vazhdueshme, të cilat mund të jenë të shtrenjta dhe të vështira për t'u mbuluar me të ardhurat e tyre të kufizuara.
- **Shpenzimet për Energjinë dhe Komoditetin.** Pagat e pensionistëve shpesh janë të kufizuara, dhe ky grup është veçanërisht i ndjeshëm ndaj ndryshimeve në kostot e energjisë dhe shërbimeve të tjera të nevojshme për jetesë, si uji, ngrohja, elektriciteti, dhe karburanti.
- **Shpenzimet për Transportin.** Për pensionistët që nuk janë në gjendje të udhëtojnë me mjete private, shpenzimet për transportin mund të përbëjnë një barrë të madhe. Shërbimet e transportit publik mund të jenë më të lira, por mund të mos jenë gjithmonë të disponueshme ose të përshtatshme për nevojat e tyre.
- **Shpenzimet për Strehimin.** Pensionistët shpesh jetojnë në shtëpi që kërkojnë mirëmbajtje ose mund të paguajnë qira. Shpenzimet për strehim janë një nga shpenzimet më të mëdha të çdo familjeje, dhe për pensionistët me të ardhura të ulëta, mund të jenë shumë të rëndësishme për mbijetesën e përditshme.

2. Shpenzimet Fikse për Shtresat në Nevojë

Grupet e shtresave nevojtare, përfshirë ata që jetojnë në varfëri apo në kushte të vështira, ndajnë disa nga të njëjtat nevoja të domosdoshme, por shpenzimet e tyre janë shpesh më të larta në raport me të ardhurat e tyre të ulëta. Këtu janë disa shpenzime të përbashkëta për ta.

- **Shpenzimet për Ushqim dhe Pije.** Një pjesë e madhe e të ardhurave të shtresave në nevojë shkon për ushqim. Shpesh ato janë të detyruara të përballen me mundësi më të kufizuara për të zgjedhur produkte të shëndetshme dhe të pasura, duke u përqendruar në produkte më të lira dhe më të thjeshta për të mbajtur një nivel minimal ushqimor.
- **Shpenzimet për Shëndetësi dhe Kujdes Mjekësor.** Shpenzimet për shëndetin janë shpesh shumë të rëndësishme dhe të vështira për t'u mbuluar. Ata mund të kenë nevojë për shërbime shëndetësore, por mund të kenë vështirësi për të siguruar mbulim të duhur mjekësor, për shkak të mungesës së sigurimeve shëndetësore ose mundësive financiare.
- **Shpenzimet për Energjinë dhe Komoditetin.** Shtresat në nevojë shpesh përballen me shpenzime të larta për energjinë, sidomos kur jetojnë në kushte më të vështira dhe nuk kanë mundësi për t'u furnizuar me burime të tjera më të lira. Kjo mund të ndikojë në kushte të vështira jetese, duke përfshirë kushte të ftohta gjatë dimrit dhe mungesë ngrohjeje.
- **Shpenzimet për Edukimin e Fëmijëve.** Në shumë raste, shtresat në nevojë kanë fëmijë që ndjekin shkollën. Shpenzimet për librat, uniformat, dhe pajisjet shkollore janë të domosdoshme dhe ndonjëherë mund të përbëjnë një ngarkesë të rëndë financiare për këto familje.
- **Shpenzimet për Transportin dhe Lëvizjen.** Transporti është shpesh një shqetësim i madh për shtresat në nevojë. Ata mund të kenë nevojë të udhëtojnë për të arritur punë, shkollë, ose shërbime, por mund të ketë mungesë mundësish për transport më të lirë dhe të përshtatshëm.

3. Pasojat e Shpenzimeve të Larta për Shtresat e Nevojshme dhe Pensionistët.

- **Rreziku i varfërisë.** Për pensionistët dhe shtresat nevojtare, shpenzimet fikse mund të kalojnë shumicën e të ardhurave të tyre. Kjo mund të çojë në rrezikun e varfërisë, ku ata nuk kanë mundësi të përmbushin nevojat e tyre bazike, si ushqimi dhe kujdesi shëndetësor.
- **Përkeqësimi i kushteve të jetesës.** Kur shpenzimet fikse janë tepër të larta, mund të ndodhin mangësi në aspekte të tjera të jetesës si strehimi, transporti dhe ndihma për fëmijët.

Pensionistët dhe shtresat nevojtare përballen me shpenzime fikse dhe të domosdoshme që ndikojnë drejtpërdrejt në cilësinë e jetesës së tyre. Shpesh ato janë të kufizuara në mundësitë për të përmirësuar nivelin e jetesës dhe kërkojnë mbështetje të jashtme, si ndihma shtetërore ose mbështetje nga organizatat shoqërore.

Politikëbërësit dhe autoritetet duhet të marrin parasysh këto nevoja kur hartojnë strategji për mbrojtjen e pensionistëve dhe shtresave në nevojë, duke siguruar mundësi për të përballuar këto shpenzime dhe për të përmirësuar mirëqenien e tyre.

Për të krijuar një pasqyrë të saktë të shpenzimeve fikse dhe të domosdoshme për pensionistët dhe shtresat në nevojë, është e rëndësishme të shqyrtojmë vlerat e përlllogaritura për secilën kategori.

Këtu janë disa vlerësime të mundshme të shpenzimeve fikse për secilën kategori.

1. Pensionistët

a) Shpenzimet për Ushqim.

- Pensionistët shpesh shpenzojnë rreth **25%-30%** të të ardhurave të tyre mujore për ushqim.
- **Vlera e mundshme.** Rreth **15,000 - 30,000 ALL** në muaj, varësisht nga niveli i jetesës dhe vendbanimi.

b) Shpenzimet për Shërbime Shëndetësore.

- Shpenzimet për medikamente, trajtime mjekësore dhe vizita tek mjekët janë të domosdoshme për pensionistët dhe mund të arrijnë një shumë të konsiderueshme.
- **Vlera e mundshme** është rreth **5,000 - 15,000 ALL** në muaj, varësisht nga nevojat shëndetësore individuale dhe mbulimi i sigurimeve shëndetësore.

c) Shpenzimet për Energjinë dhe Komoditetin.

- Shpenzimet për energjinë (elektricitet, ngrohje) dhe shërbimet e tjera të nevojshme mund të arrijnë një vlerë të konsiderueshme për pensionistët.
- **Vlera e mundshme** është rreth **5,000 - 10,000 ALL** në muaj, varësisht nga kushtet e strehimit dhe përdorimi i energjisë.

d) Shpenzimet për Transportin.

- Transporti për pensionistët mund të jetë një shpenzim tjetër i rëndësishëm, sidomos për ata që duhet të udhëtojnë për nevoja shëndetësore, shërbime publike apo aktivitete të përditshme.
- **Vlera e mundshme** është rreth **2,000 - 5,000 ALL** në muaj.

e) Shpenzimet për Strehimin.

- Kjo përfshin qiranë (nëse jetojnë me qira) ose pagesat për shpenzimet e mirëmbajtjes të shtëpisë.
- **Vlera e mundshme** është rreth **10,000 - 20,000 ALL** në muaj, varësisht nga vendbanimi dhe kushtet e shtëpisë.

Shuma totale e shpenzimeve fikse për një pensionist është midis 37,000 - 80,000 ALL në muaj (varësisht nga faktorët e përmendur).

Pjesa më e madhe e pensionistëve do të kenë nevojë për një pension që mund të mbulojë këto shpenzime dhe për t'u siguruar që janë të mbrojtur për nevojat e shëndetësisë dhe jetesës sociale.

Rast. Pensioni Minimal vs. Jetesë dinjitoze

Nëse një pensionist ka një buxhet që mbulon shpenzimet e përmendura më sipër, për një jetesë dinjitoze do të duhet një pension më i lartë për të siguruar një nivel të kënaqshëm jetese.

- Pensioni pa Qira. Rreth 45,000–55,000 lekë në muaj për një pensionist, duke mbuluar ushqimin, energjinë, kujdesin shëndetësor dhe shpenzimet e tjera.
- Pensioni me Qira. Rreth 60,000–70,000 lekë në muaj për një pensionist që paguan qira.

Ky pension do të sigurojë mundësinë për të përballuar nevojat themelore, por gjithashtu për të pasur mundësi për aktivitete sociale dhe rekreative, kursime për emergjenca dhe pjesëmarrje aktive në jetën shoqërore.

2. Shtresat Nevojtare

a) Shpenzimet për Ushqim.

- Ushqimi mbetet një nga shpenzimet kryesore për familjet që janë në vështirësi ekonomike.
- **Vlera e mundshme** është rreth **20,000 - 35,000 ALL** në muaj për një familje me 3-4 anëtarë, duke përfshirë produkte ushqimore të domosdoshme për një jetë minimale.

b) Shpenzimet për Shërbime Shëndetësore.

- Ndërkohë që mund të ketë mundësi për ndihmë nga institucionet publike ose mbështetje për shërbime shëndetësore, këto grupe shpesh kanë nevoja për trajtime mjekësore dhe medikamente.
- **V Vlera e mundshme** është rreth **3,000 - 10,000 ALL** në muaj, varësisht nga nevojat për trajtim mjekësor.

c) Shpenzimet për Energjinë dhe Komoditetin.

- Shpenzimet për energjinë janë të domosdoshme për çdo familje dhe mund të jenë një barrë e rëndë për shtresat në nevojë.
- **Vlera e mundshme** është rreth **5,000 - 12,000 ALL** në muaj, varësisht nga lloji i shtëpisë dhe shërbimi i energjisë.

d) Shpenzimet për Transportin.

- Transporti është një shpenzim tjetër i rëndësishëm për shtresat në nevojë, veçanërisht për ata që duhet të udhëtojnë për punë, shkollë apo shërbime të tjera.
- **Vlera e mundshme** është rreth **2,000 - 7,000 ALL** në muaj për një familje.

e) Shpenzimet për Strehimin.

- Paga e ulët dhe mungesa e mundësive financiare shpesh detyrojnë shumë familje të jetojnë në kushte të vështira. Shpenzimet për qira ose mirëmbajtje janë gjithashtu të domosdoshme.
- **Vlera e mundshme** është rreth **10,000 - 20,000 ALL** në muaj për një familje, në varësi të kushteve dhe vendbanimit.

Shuma totale e shpenzimeve fikse për një familje nevojtare është midis 40,000 - 80,000 ALL në muaj (varësisht nga numri i anëtarëve dhe nevojat individuale).

Shpenzimet fikse dhe të domosdoshme për pensionistët dhe shtresat nevojtare në Shqipëri janë të rëndësishme për menaxhimin e jetesës së përditshme. Këto vlera mund të ndryshojnë në varësi të kushteve të jetesës, vendbanimit dhe mundësive për të përfituar nga shërbime sociale.

Megjithatë, një gjë është e qartë. për këto grupe, shpenzimet janë shpesh të larta dhe kërkojnë mbështetje shtetërore dhe shoqërore për t'u siguruar një nivel të pranueshëm jetese.

Rast. Minimumi Jetik për Individ dhe Familje

Për të vlerësuar minimumin jetik në Shqipëri, i cili përfaqëson nivelin e të ardhurave që individët dhe familjet duhet të kenë për të mbuluar nevojat e tyre bazë dhe për të shmangur varfërinë, vlerësimet janë si më poshtë.

- Për një individ. Rreth 22,000–25,000 lekë në muaj për të mbuluar nevojat themelore si ushqimi, strehimi, energjia, transporti dhe shërbimet shëndetësore.
- Për një familje me katër anëtarë. Rreth 75,000–85,000 lekë në muaj për të mbuluar të gjitha shpenzimet për ushqim, strehim, energji, shërbime shëndetësore, transport dhe shpenzime të tjera sociale dhe edukative.

Për një individ ose pensionist që kërkon të jetojë në kushte dinjitoze, të ardhurat minimale duhet të jenë rreth 45,000–55,000 lekë në muaj (pa qira) ose 60,000–70,000 lekë (me qira). Për një familje mesatare me katër anëtarë, të ardhurat minimale për të siguruar një jetesë pa varfëri janë rreth 75,000–85,000 lekë në muaj.

Ky nivel i të ardhurave është i nevojshëm për të përballuar shpenzimet e domosdoshme dhe për të siguruar një cilësi jetese të pranueshme, me mundësi për kujdes shëndetësor, ushqim të mjaftueshëm dhe aktivitete sociale. Pa këtë nivel të të ardhurave, individët dhe familjet do të përballen me vështirësi për të mbuluar nevojat e tyre bazë dhe për të shmangur varfërinë.

Konkluzion

mbi shpenzimet dhe përballimin me rritjen e kostove në 2025

Në vitin 2025, familjet në Shqipëri, veçanërisht pensionistët dhe shtresat në nevojë, do të vazhdojnë të përballen me sfida të mëdha për shkak të rritjes së vazhdueshme të kostove të jetesës. Shpenzimet fikse, si ato për ushqimin, energjinë, shërbimet shëndetësore dhe transportin, janë duke u rritur dhe e bëjnë më të vështirë mbulimin e nevojave të përditshme, sidomos për ata me të ardhura të ulëta.

Menaxhimi i balancës midis shpenzimeve dhe të ardhurave do të jetë kyç për ruajtjen e stabilitetit financiar të familjeve shqiptare.

Së pari mendojmë se ka sinjale për rritje të kostove dhe ndikim në shpenzimet e familjeve.

Nga sinjalet e tregut të fundvitit 2024 dhe fillimvitit 2025 është rrisi i rikthimit të inflacionit. Çmimet e ushqimeve, karburantit dhe produkteve të tjera nga importi mund të rriten, duke e bërë jetesën më të shtrenjtë për qytetarët shqiptarë. Shpenzimet për nevojat themelore, si ushqimi, ngrohja, dhe transporti, do të absorbojnë një pjesë të madhe të buxhetit të familjeve. Kjo do të kërkojë priorizimin e shpenzimeve dhe mund të çojë në uljen e shpenzimeve për aktivitete jo thelbësore.

Kostoja e energjisë do të ketë një ndikim indirekt të rëndësishëm në shpenzimet e familjeve. Rritja e çmimit të energjisë elektrike, gazit, dhe karburantit për bizneset do të krijojë një barrë të madhe të transmetuar te çmimet për familjet, veçanërisht ato me të ardhura më të ulëta. Çmimet e karburanteve dhe transporti mund të shtrenjtohen, duke rritur shpenzimet për lëvizjen e përditshme. Kjo mund të ndikojë sidomos tek familjet që udhëtojnë shpesh për punë apo arsye të tjera. Udhëtimet dhe transporti mund të bëhen më të shtrenjta, duke e bërë më të vështirë menaxhimin e buxhetit familjar.

Së dyti, mendojmë se nevojitet të rriten pagat dhe pensionet edhe më tej duke mbajtur një nivel të Ardhurash familjare të vlefshëm për mbajtjen e balances.

Rritja e kostove të jetesës kërkon një rritje të mundshme të pagave, sidomos për punonjësit me paga të ulëta në sektorin privat, sipas mudnësive dhe dialogimit edhe me gjithë aktorët vendimarrës. Megjithatë, kjo mundësi nuk është gjithmonë e realizueshme për çdo sektor ekonomik. Shumë familje mund të përballen me stanjacionin e të ardhurave, duke e bërë më të vështirë përballimin me shpenzimet e larta. Kjo do të detyrojë individët të kërkojnë mundësi shtesë të të ardhurave, si punë part-time, aktivitete të tjera ekonomike, ose mundësi për fitime të tjera. Në këtë drejtim nevojitet një analizë për politikat fiskale të duhura për të mos u rritur më tej barra tatimore për punën.

Për të menaxhuar me sukses balancën midis shpenzimeve dhe të ardhurave, familjet duhet të bëjnë një analizë të kujdesshme të shpenzimeve të tyre. Priorizimi i shpenzimeve për

nevojat esenciale dhe kursimi i mundshëm në shpenzime të tjera (si argëtimi, udhëtimet, ose shpenzimet e luksit) mund të ndihmojë në mbajtjen e një buxheti të qëndrueshëm.

Përballimi i rritjes së kostove të jetesës për familjet në Shqipëri në 2025 do të kërkojë një qasje gjithëpërfshirëse dhe fleksibile. Menaxhimi i shpenzimeve përmes optimizimit të burimeve, kërkimi për mundësi shtesë të të ardhurave dhe një mbështetje e qëndrueshme nga shteti janë elementët kyç për të ruajtur stabilitetin financiar të familjeve.

Studentët do të përballen me rritjen e shpenzimeve për shkak të çmimeve të larta të ushqimeve, akomodimit dhe transportit. Shumë studentë që jetojnë jashtë vendlindjes do të kenë kosto shtesë për akomodimin dhe mund të përballen me një ngarkesë financiare më të madhe për shkak të tarifave më të larta të jetesës. Rritja e çmimeve të transportit dhe karburantit gjithashtu do të ndikojë në shpenzimet e studentëve që lëvizin për të shkuar në universitete.

Studentët mund të kërkojnë mundësi të punës part-time, ose mund të angazhohen në projekte ose aktivitete që krijojnë të ardhura shtesë. Pjesëmarrja në aktivitete të tilla mund t'i ndihmojë ata të mbulojnë disa nga shpenzimet e jetesës, duke i ofruar atyre një mundësi për t'u mbështetur financiarisht përderisa vazhdojnë studimet. Në këtë qasje duhen menduar politikat fiskale të zgjuara për t'ju përgjigjur realitetit të ndryshuar

Një mundësi për studentët që janë të rrezikuar nga ulja e të ardhurave është investimi në kualifikime dhe aftësi profesionale që janë më të kërkuara në tregun e punës. Kjo mund t'i ndihmojë ata të sigurojnë vende pune më të mira dhe me pagë më të lartë pas përfundimit të studimeve. Shteti mund të mbështesë këtë iniciativë përmes programeve të trajnimit dhe arsimit profesional.

Pensionistët, në veçanti do të përballen me një ngarkesë shtesë të shpenzimeve fikse, përfshirë kostot e shërbimeve shëndetësore dhe energjisë. Megjithatë, ata do të përfitojnë disa masa mbështetjeje të rëndësishme, të cilat do të lehtësojnë pjesërisht këtë ngarkesë.

Për shtresat në nevojë, të cilat përballen me sfida të ngjashme, kostot e jetesës do të jenë gjithashtu të larta edhe në 2025, përfshirë shpenzimet për ushqim, strehim dhe shërbime të tjera të nevojshme për mbijetesë. Edhe pse mbështetje nga shteti dhe organizatat e tjera është e pranishme, shpesh këto grupe nuk kanë mjaftueshëm të ardhura për të mbuluar shpenzimet e tyre, përveçse nëpërmjet ndihmave të drejtpërdrejta dhe subvencioneve për energjinë, si dhe mundësive për mbështetje sociale.

Ulja e çmimit të energjisë për konsumin familjar deri në 700 kWh dhe dhënia e bonusit të pensioneve (shpërndarje në dy periudha të vitit: shkurt dhe dhjetor 2025) për pensionistët do të ketë ndikim të drejtpërdrejtë në uljen e shpenzimeve dhe përmirësimin e mirëqenies ekonomike të pensionistëve dhe familjeve me të ardhura të ulëta.

Bonuset e Pensioneve

- **Pensionistët me pensione nën 20,000 lekë në muaj** do të përfitojnë sipas parashikimeve tona 10,000 lekë bonus dy herë në vit, në muajin shkurt dhe dhjetor. Kjo do të ndihmojë në mbulimin e disa shpenzimeve të përditshme, duke ofruar një

lehtësim të konsiderueshëm për pensionistët që përballen me një nivel të ulët të të ardhurave.

- **Pensionistët me pensione mbi 20,000 lekë në muaj** do të përfitojnë një bonus prej 5,000 lekë për secilën periudhë (shkurt dhe dhjetor). Kjo gjithashtu do të ndihmojë në mbulimin e disa shpenzimeve shtesë, ndonëse ndihma është më e kufizuar në krahasim me ata që kanë pensione më të ulëta.
- Bonuset e pensioneve do të ndihmojnë pensionistët të mbulojnë shpenzimet e përditshme, si ushqimi, ilaçet dhe transporti, duke ofruar një ndihmë të drejtpërdrejtë për ata që kanë nevojë. Për pensionistët me pensione më të ulëta, bonuset mund të mbulojnë deri në 10-20% të shpenzimeve mujore, ndihmuar që të përballojnë rritjen e çmimeve dhe inflacionin.
- Bonuset ndihmojnë gjithashtu në ruajtjen e nivelit të konsumit dhe shmangien e varfërisë për grupet më të cenueshme.

Ulja e çmimit të energjisë për familjet me konsum deri në 700 kWh në muaj

- Ulja e çmimit të energjisë për familjet që konsumojnë deri në 700 kWh në muaj ka një ndikim të rëndësishëm në uljen e shpenzimeve të përmuajshme të energjisë elektrike, të cilat përbëjnë një pjesë të konsiderueshme të buxhetit të familjeve me të ardhura të ulëta dhe pensionistëve.
- Nëse një familje ka një konsum mesatar prej 700 kWh në muaj, ulja e çmimit të energjisë mund të çojë në kursime të konsiderueshme. Kjo mund të ndihmojë në mbulimin e shpenzimeve të tjera të përditshme dhe përmirësimin e cilësisë së jetesës.
- Në varësi të uljes së çmimit të energjisë, një familje mund të kursejë disa mijëra lekë çdo muaj. Ky kursim mund të mbulojë shpenzime të tjera të domosdoshme, si ushqimi, transporti apo shërbimet shëndetësore, të cilat janë shpesh prioritare për pensionistët dhe familjet me të ardhura të ulëta.
- Ky kursim në energji do të ndihmojë pensionistët dhe familjet në nevojë të menaxhojnë më mirë buxhetet e tyre mujore, duke siguruar që ata të kenë mundësi të mbulojnë nevojat e tjera vitale. Përmirësimi i kushtit për energjinë ndikon drejtpërdrejt në rritjen e mirëqenies së këtyre grupeve, pasi energjia është një nga shpenzimet më të rëndësishme dhe më të nevojshme për çdo familje.

Për pensionistët dhe familjet në nevojë, kombinimi i bonusit të pranverës dhe uljes së çmimit të energjisë do të ketë një ndikim të rëndësishëm në lehtësimin e ngarkesës financiare dhe përmirësimin e standardeve të jetesës.

- **Ulja e shpenzimeve totale.** Kursimet nga bonuset dhe energjia do të ndihmojnë për të reduktuar ngarkesën e shpenzimeve të përditshme, duke mundësuar një shpërndarje më të mirë të të ardhurave për nevoja të tjera.
- **Rritja e mirëqenies.** Këto masa mbështetjeje do të kontribuojnë në përmirësimin e cilësisë së jetesës, duke lehtësuar disa prej barrave financiare të përditshme për pensionistët dhe familjet në nevojë. Me një menaxhim më të mirë të shpenzimeve,

ata mund të përqendrohen në ruajtjen e shëndetit, edukatës dhe stabilitetit të përgjithshëm të jetesës.

Në përfundim, për të siguruar një nivel të pranueshëm jetese për të gjitha shtresat e shoqërisë, është e nevojshme të bëhen analiza të thelluara të shpenzimeve dhe burimeve, si dhe të ndërmerren masa të qëndrueshme për të përballuar sfidat e krijuara nga rritja e kostove në vitin 2025 dhe më pas.

Përballimi i rritjes së kostove për studentët dhe shtresat e ndjeshme të shoqërisë në Shqipëri në vitin 2025 kërkon një qasje të integruar dhe mbështetje të koordinuar nga shteti, shoqëria dhe individët.

Qeveria Rama 3.0 dhe ajo që do të krijohet pas zgjedhjeve të 11 majit 2025 duhet të ofrojë mbështetje të drejtpërdrejtë për këto grupe, si dhe të mundësojë mundësi të reja të punës dhe arsimit për t'i ndihmuar ata të përballojnë kostot e jetesës. Përpjekjet për diversifikimin e burimeve të të ardhurave dhe optimizimin e shpenzimeve do të jenë gjithashtu të rëndësishme për studentët dhe pensionistët që janë në rrezik nga pakesimi i të ardhurave të disponueshme.

Në fund të fundit, e gjitha kërkon angazhim të bashkërenduar nga qeveria, sektori privat dhe shoqëria civile për të siguruar një mbështetje të vazhdueshme dhe të qëndrueshme për grupet më të cenueshme.

SHPENZIMET

FAMILJARE

dhe të ARDHURAT që

DUHEN

2024

FISKALISTE
CONNECTED

POLIFAKT
For political priorities

ALTAX